

В.Є. Шлапінський¹, Д.В. Мачальський², Л.М. Хом'як³

УТОЧНЕНІ ДАНІ ЩОДО ПАЛЕОГЕНОВИХ ВІДКЛАДІВ ПЕНІНСЬКОГО ПОКРОВУ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ В РАЙОНІ ПЕРЕЧИНА

У 1965 р. в районі м. Перечин Закарпатської області було виділено вульшавську світу (середній-верхній еоцен), яку було віднесено до центральнокарпатського палеогену. У 1967 р. об'єм світи був розширений до нижньої частини олігоцену. Автори даної статті переінтерпретували польові матеріали попередників. Було встановлено, що перечинський палеоген за структурними та літологічними ознаками слід віднести до Пенінського покрову. Від одновікових відкладів Центральних Карпат та Магурського покрову його відрізняють участь у насувоутворенні, залягання з розмивом на верхньокрейдових відкладах Пенін та склад уламків псефітів, серед яких значно переважають карбонати мезозою. За аналогією з іншими ділянками Пенінського покрову Українських Карпат та з врахуванням присутності тут верхнього підвідділу еоценові відклади Перечинської ділянки повинні бути позначені як вульховчицька світа еоцену (з горизонтом глобігеринових мергелів у покрівлі). Олігоцені відклади даної ділянки не мають аналогів на території Українських Карпат, тому для них пропонується назва перечинська світа.

Ключові слова: Українські Карпати, Пенінський покров, центральнокарпатський палеоген, олігоцен.

Вступ. Карпатську гірськоскладчасту споруду традиційно поділяють на Внутрішні та Зовнішні Карпати. Покровна структура перших сформувалася у крейдовий час, натомість структура Зовнішніх Карпат – у заключну неогенову фазу альпійського тектогенезу. Проміжне положення займають покрови так званого "Мармароського масиву" і Пенінський, які формувалися в крейді і неогені (Проміжні Карпати, за Ф.П. Темнюком [7]). Останні зараз знаходяться в системі Зовнішніх Карпат. Границею між Внутрішніми і Зовнішніми Карпатами є Закарпатський глибинний розлом (рис. 1).

У Внутрішніх і Проміжних Карпатах проявилася також ларамійська фаза складчастості кінця крейдового–початку палеогенового часу. Для неї характерні блокові рухи без насувів та регресія моря на значних ділянках із розмивом. Після її завершення у результаті трансгресії поновилося нагромадження відкладів палеогену. У Пенінському покрові вони відомі під назвою вульховчицької світи нижнього-середнього еоцену [4].

У Внутрішніх Карпатах, що у межах України складають фундамент Закарпатського прогину, ці відклади представлені подгальським флішем верхнього еоцену (центральнокарпатським палеогеном), який незгідно перекриває складчасто-насувні структури мезозою. Суттєвою різницею між обома типами палеогену є те, що подгальський фліш місцями ускладнений дуже похилою хвилястою складчастістю без насувів, а вульховчицька світа знаходиться у складі лусок Пенінського покрову та її відклади дислоковані насувами. У Польщі і Словаччині подгальський фліш присутній на поверхні на південь від Пенінського покрову. В Україні він був розкритий під неогеном Закарпатського прогину спочатку у структурно-пошуковій св. 1-Ужгород в інт. 784-1082 м, а пізніше в параметричній св. 1-Невицьке і в пошукових свердловинах площі Залуж.

Об'єкт, мета, завдання дослідження. У 1965 р. групою львівських геологів за подгальський фліш було прийнято палеоген, який знаходиться на поверхні в районі Перечина біля українсько-словацького кордону, та виділено ними у вульшавську світу середнього-верхнього еоцену [3]. Дійсно, відклади палеогену цього району занурюються на південний захід під ефузиви неогену і є наближеними центральнокарпатському палеогену за віком та зовні подібні літологічно (в обох типах є значний вміст псефітів).

© В.Є. Шлапінський, Д.В. Мачальський, Л.М. Хом'як, 2013

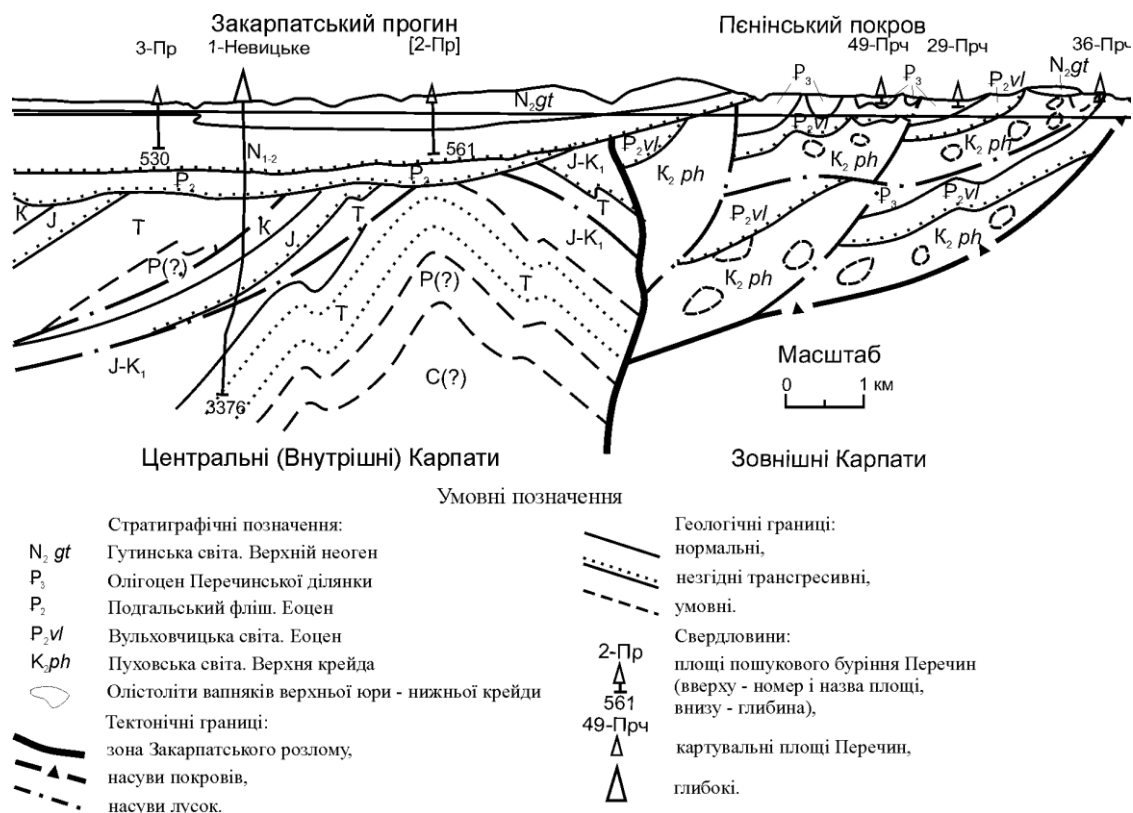

Рис. 1. Поперечний профіль по лінії Ужгород–Невицьке–Перечин. Склали В.В. Кузовенко і В.Є. Шлапінський (2005 р., доповнений у 2013 р.) за матеріалами буріння свердловин та геологічної карти Словаччини [9]

Однак, через відсутність глибоких свердловин, немає доказів, що під перечинським палеогеном знаходяться центральнокарпатські структури. Суперечливим є і "примикання" до "зони Скель" (тобто Пенінського покрову) відкладів вульшавської світи, відмічене її авторами. Про характер цього примикання вони не повідомляють. Ці невизначені моменти є вагомою підставою, щоб критично розглянути питання про структурне положення вульшавської світи.

Матеріали і методи. У 1966-1967 рр. в районі Новоселиця, Перечин і Ворочово була проведена детальна геологічна зйомка під керівництвом З.Ф. Жигунової (Жигунова З.Ф., Коваль Ж.С., Петров В.Г. Отчет о поисково-съёмочных работах масштаба 1:25 000, проведенных на площади Перечин Закарпатской области УССР в 1966-1967 гг. – Львов: ЛГЭ треста "Львовнефтегазразведка", 1968). У 2000-2001 рр. фактичний матеріал площі Перечин був детально проаналізований і переінтерпретований В.Є. Шлапінським під час проведення останнього етапу зі складання Геологічної карти Українських Карпат масштабу 1:100 000 (1985-2007 рр.) – її південно-західної частини (Кузовенко В.В., Шлапінський В.Є., Мачальський Д.В. Деталізація геологічної будови північно-західної частини Внутрішніх флішевих покровів Українських Карпат з метою виявлення об'єктів, перспективних на нафту і газ (1998-2001 рр.). Звіт. – Львів: КЕГП ДП "Західургеологія", 2001). За результатами була побудована карта Перечинської ділянки. На цій основі автори даної статті провели більш детальний аналіз

геологічних даних, опублікованих у звітах і наукових виданнях, з переінтерпретацією існуючого фактичного матеріалу геологічних зйомок.

Результати та обговорення. Під час геологічної зйомки площі Перечин (З.Ф. Жигунова и др., 1968) у складі Пенінського покрову були закартовані дві луски: північна, складена відкладами еоцену й олігоцену, та південна, з відкладами крейди й еоцену (останні залягають з розмивом) у фронтальній частині. Ще далі на південний захід геологи виділили луску, складену нерозчленованим комплексом середнього еоцену–олігоцену, яку віднесли до подгальського флішу Центральних (Внутрішніх) Карпат. Цікаво, що геологи-виробничники обґрунтовано розширили віковий діапазон центральнокарпатського палеогену до олігоцену. Автори звіту зазначають, що наявність північної смуги палеогену у Пенінській зоні згадує лише Л.П. Некрасова за матеріалами геологічної зйомки суміжної площі Великий Березний. Інші дослідники (С.С. Круглов, С.Є. Смірнов, І.Д. Гофштейн та ін.) її не визнавали і зараховували відклади палеогену до Магурської одиниці (З.Ф. Жигунова и др., 1968) (рис. 2). Вони акцентували увагу на віковій відмінності відкладів еоцену Пенінського покрову (південна луска) та еоцену–олігоцену нібито Центральних Карпат, незважаючи на те, що геологами-зйомниками було доведено залягання еоцену на пуховських мергелях верхньої крейди і подальше нарощування пенінського еоцену олігоценом. Імовірно, під впливом поглядів науковців геологи-зйомники, всупереч власним даним, показали нерозчленовані (?) відклади середнього еоцену–олігоцену насунутими на старші за віком породи еоцену Пенінського покрову.

У 2000-2001 рр. В.Є. Шлапінським було доведено, що палеоген даного регіону відноситься до Пенінського покрову, а не до Центральних Карпат (В.В. Кузовенко и др., 2001). Автори даної статті розширили доказову базу цього висновку, а також більш детально відтворили геологічну будову Перечинської ділянки Пенінського покрову. Відтак, у структурному відношенні тут виділяються (рис. 3, 4):

1. Вузька північна луска Пенінського покрову з відкладами еоцену (у фронті) та олігоцену, насунута на еоцен Магурського покрову.

2. Широка південна смуга цього ж покрову з ділянкою, у складі якої присутні (з північного сходу на південний захід):

– відклади нижнього еоцену з базальними конгломератами у подошві, які з кутовою незгідністю залягають на верхній крейді і послідовно нарощуються середнім і верхнім еоценом з глобігериновими мергелями у покрівлі;

– олігоценові верстви, у подошві яких залягають підкременева пачка і нижньокременевий горизонт, представлений на даній ділянці Карпат смугастими вапняками.

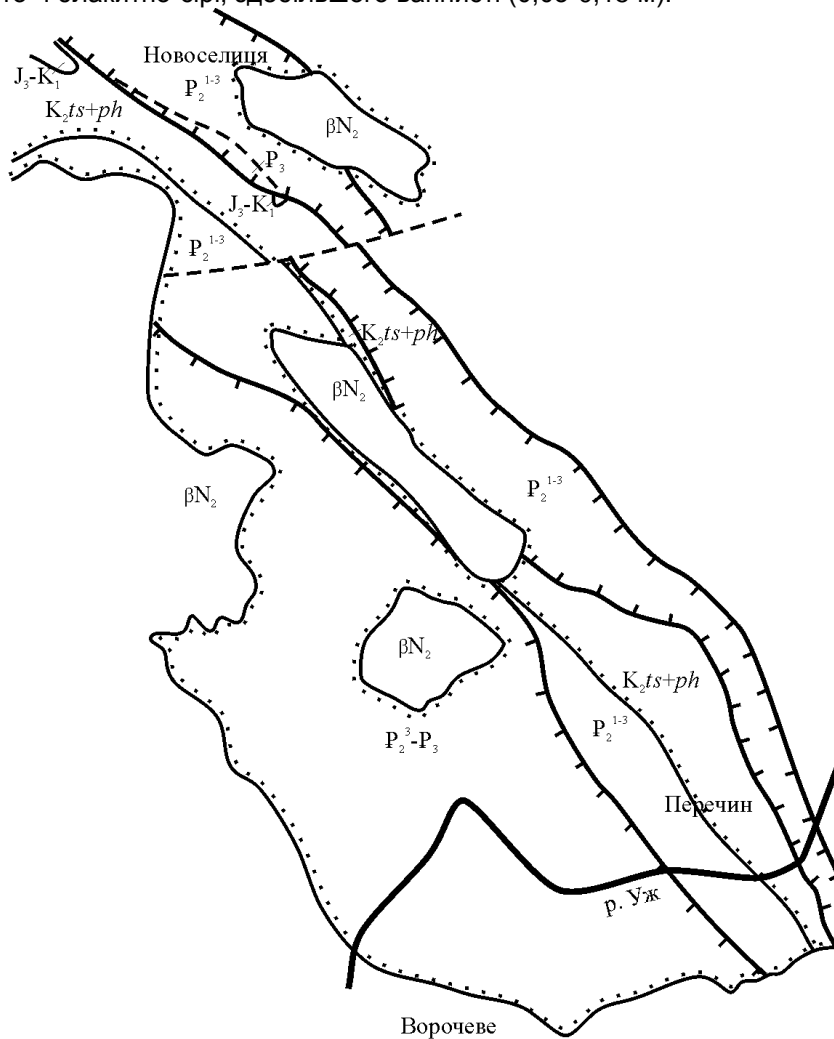
Для порід південної смуги характерна дуже інтенсивна складчастість, наявність малоамплітудного насуву в її середній частині, а також те, що вона поділена поперечними порушеннями типу скидо-зсувів на низку тектонічних блоків.

Власне такий характер її тектоніки повністю виключає можливість залучати навіть її частину до подгальського флішу.

Еоценову ланку палеогену названих лусок слід паралелізувати з вульховчицької світою інших трьох сегментів Пенінського покрову (Свалявського, Боржавського і Ріка-Тереблінського) на території України з таким уточненням: віковий діапазон вульховчицької світи дотепер визначався як ранній-середній еоцен. Наразі, ця назва має охоплювати всі три відділи еоцену. Олігоценові ж відклади, які поширені тільки у районі Перечина, пропонуємо назвати перечинською світою.

У літологічному відношенні еоценові відклади і північної, і південних лусок характеризуються значною відмінністю від олігоцену. У перших домінують пісковики, у других переважають аргіліти. У північній лусці (рис. 3) розріз еоцену по потоку Каменичка (підосва зрізана насувом, видима товщина становить 320 м) представлений пісковиками сірими, світло- і темно-сірими, зрідка зеленувато-сірими, кварцовими і поліміктовими,

дрібно-різнозернистими, товщиною 0,1-0,7 до 2-7 м. Трапляються гравеліти і мікроконгломерати (0,3-1 м) з галькою і уламками вапняків, мергелів і кварцу. Аргіліти сірі, зеленувато- і блакитно-сірі, здебільшого вапнисті (0,03-0,15 м).

Умовні позначення

βN_2	Неогеновий ефузивний комплекс.	J_3-K_1	Верхня юра - нижня крейда нерозчленовані.
P_3	Олігоцен		Насуви.
$P_2^3-P_3$	Олігоцен-середній еоцен нерозчленований.		Поперечні порушення.
P_2^{1-3}	Нижній-верхній еоцен нерозчленований.		Незгідні геологічні границі.
K_2ts+ph	Верхня крейда. Тисальська і пуховська світи нерозчленовані		

Рис. 2 Фрагмент геологічної карти ділянки Перечин–Новоселиця (З.Ф. Жигунова и др., 1968)

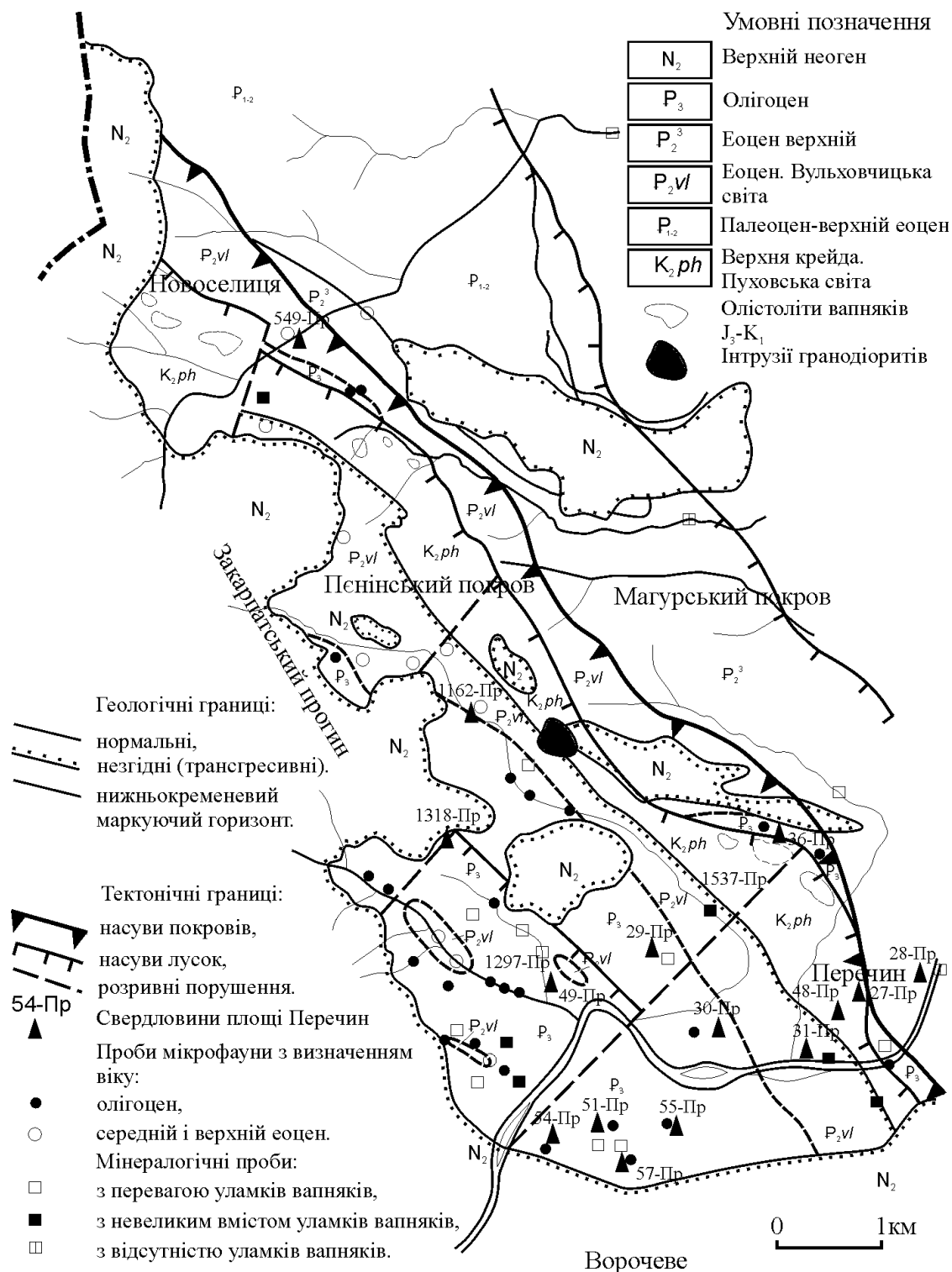

Рис. 3 Геологічна карта Перечинської ділянки Пенінського покриву (склав В.С. Шлапінський, 2013 р.) та розподіл на ній еоценової й олігоценової мікрофауни в палеогенових відкладах за даними геологічної зйомки (З.Ф. Жигунова і др., 1968)

Рис. 4. Геологічний профіль через картувальні свердловини площі Перечин. Склад В.Є. Шлапінський (2013 р.)

У низах розрізу Я.В. Совчиком визначені середньоєоценові *Nummulites partschi* de la Harpe, *N. atacicus* Leymerie (З.Ф. Жигунова и др., 1968). У верхній частині в пачці темно-сірих дуже вапнистих аргілітів присутні характерні для цієї частини розрізу аглютиновані форамініфери: *Hyperammia lineariformis* Mjatl., *Glomospira charoides* Jones et Parker, *Cyclammia amplexens* Grzyb. У 52 м вище (не відслонюються глобігеринові мергелі і підкременева пачка) зафіксовано вихід доломітизованих смугастих вапняків, над якими після невеликої перерви залягають аргіліти сірі, сильно вапнисті, в яких визначена мікрофауна: *Eponides octocameratus* Subb., *E. aff. binominatus* Subb., *Alabamina ex gr. typica* Subb., *Globigerina officinalis* Subb., *G. danvilensis* Howe et Wallace, *G. cf. pseudoedita* Subb., *Vergulinella cf. pertusa* (Reuss), *Gumbelina cf. gracillima* (Andrea), *Bulimina aff. elongata* Orb., *Caucasina Khalilova* Loeblich et Tappan, *C. aff. schischkinsye* (Samoilova), *Bolivina aenariensisiformis* Mjatl., *Isthmia szabo* Pont. (визначення Н.Я. Бояринцевої, І.В. Венгліньського та А.Д. Грузман за (З.Ф. Жигунова и др., 1968) та [2]).

Деякі види форамініфер, які у 1960-1970-х роках визначали як олігоценові або олігоцен-еоценові, згідно із сучасними стратиграфічними схемами відносять до міоцену [1]. Склалася ситуація, коли охарактеризовані фауною нумулітів, положенням у нормальному розрізі, літологією, присутністю маркуючих горизонтів флішеві верстви (не олістостроми) за наявності подібної фауни синхронізують навіть з верхньобаденськими відкладами косівської світи. Помилковість подібної паралелізації очевидна. Більш ранні визначення мікрофауни у перечинському палеогені дуже добре корелюють з його віком, датованим на підставі традиційних геологічних критеріїв, в тому числі й палеонтологічних.

Крім зазначеного, олігоцен, охарактеризований мікрофауною, визначений ще й у районі Перечина (відслонення №1971) – у тильній частині північної луски.

Окремі виходи еоцену трапляються також у потоках Дверницький, Ославка, Домарач, а також на лівому схилі долини р. Уж біля Перечина. Тут також переважають пісковики з лінзами і пластами гравелітів і конгломератів. Геологи-зіомники відмічали домінування у складі псефітів уламків мергелів і вапняків, на відміну від таких же порід Магурської зони (З.Ф. Жигунова и др., 1968). У відслоненні №1507 площі Перечин серед аргілітів крім сірих і зеленувато-сірих різновидів були описані і лінзи темно-вишневих.

У південній лусці над пуховськими мергелями верхнього маастрихту зі стратиграфічною і кутовою незгідністю залягають породи палеогену (безпосередній контакт зафіксовано у відслоненні №1537). Тут вони представлені базальними конгломератами, які переходять у гравеліти і пісковики (товщина пачки – 3,5 м). Конгломерати складаються з гальки вапняків і мергелів, зрідка кварцу, кременів, пісковиків, аргілітів. Розміри гальки до 10-15 см. Окремі брили юрських вапняків мають розміри 0,7-2,5 м. По простяганню грубоуламкові породи простежені на 105 м (З.Ф. Жигунова и др., 1968). Розріз еоцену південної луски відслонений у вигляді окремих виходів у вузьких стрімких антикліналях, виділених В.Є. Шлапінським за даними зйомки площі Перечин (рис. 4) та у неглибоких картувальних свердловинах цієї площі (№31, 57). Однак наявний матеріал дозволяє узагальнити його літологічний склад, вік і послідовність нашарування. Загалом, це чергування піщаних (5-20 м) пачок і пакетів (2-11 м) ритмічного чергування. В його складі, крім звичайних у північній лусці пісковиків, гравелітів і конгломератів, присутні аргіліти: сірі різних відтінків, зелені і зрідка червоні (відслонення №1546). Здебільшого вони вапнисті і сильно вапнисті. У деяких розрізах зафіксовані окремі пласти вапняків.

Приблизно у 100-120 м вище підшови еоцену у верхній течії потоку Вульшава (відслонення №1590) визначений ранньеоценовий комплекс дрібних форамініфер: *Hyperammia cylindrica* Glaess., *Eponides trumpyi* Nuttale, *Glomospira charoides* (Jones et Parker), *Ammodiscus incertus* Orb. У відслоненні №45 (на південь від с. Новоселиця) приблизно на тому ж стратиграфічному рівні, але в сусідньому тектонічному блоці, в сірих із зеленуватим відтінком аргілітах встановлені середньеоценові *Truncorotalia* aff. *aragonensis* Nutt., *Globigerina pseudoeocena* Subb., *G.* aff. *linaperta* Subb., *Globorotalia crassata* (Cushm.), *Cibicides westi* Howe et Wallace.

Вищі ланки еоцену відслонюються у вузьких антикліналях в потоках Поташня (права) і лівій притоці р. Уж (хутір Яслище) та в розрізі потоку Вульшава. В обох структурах переважають пісковики. У першій, приблизно в 50-60 м нижче покрівлі еоцену, визначені (відслонення №1730): *Globigerina officinalis* Subb., *G. brevispira* Subb., *Biapertorbis biaperturata* Pokorny, *Rotulia lithotamnica* Uhlig var. *compressa* Каптаренко et Goljak, *Uvigerina jacksonesis* Cushm. У відслоненні №1727 (дещо вище по розрізу) встановлені: *Hyperammia lineariformis* Mjatl., *Nodellum velascoense* Cushman, *Globigerina trilobus* (Reuss). У другій антикліналі під горизонтом глобігерінових мергелів (10 м) відмічено подібну мікрофауну, а також *Nonion nonionoides* Andrea і *Bulimina sculptilis* Cushm., а у відслоненні №1152 (потік Вульшава) – *Cibicides ventratumidus* Mjatl., *Globigerina trilobus* (Reuss), *G. pseudoeocena* var. *pseudoeocena* Subb., *Acarinina crassaformis* Mjatl.

Пізньюеоценовий вік цих порід підтверджується присутністю нумулітів (знахідки С.С. Круглова, С.Є. Смірнова і З.Ф. Жигунової; визначення Я.В. Совчика): *Nummulites* aff. *perforatus* Montf., *N. striatus* Brug., *N. variolarius* Lem., *N. fabianii* Prever., *N. incrassatus* de la Harpe. Горизонт глобігерінових мергелів ідентифікований у тих же розрізах у відслоненнях №2358 та 1162: *Globigerina crypthomphala* Glaessn., *G. eocenica* Subb. var. *irregularis*, *G. eocenica* var. *eocenica* Subb. Підкременева пачка, товщиною 50-60 м, представлена чергуванням аргілітів сірих, темно-, блакитно- і зеленувато-сірих вапнистих та пісковиків сірих дрібнозернистих, вапнистих (0,1-0,7 до 2,0 м). Трапляються прошарки сірих мергелів. Пачка охарактеризована мікрофауною у трьох розрізах (відслонення №1306/1, 1326/1, 2354/1): спільними є види *Globigerina officinalis* Subb. і *G. brevispira* Subb.; у відслоненні №1326, крім того, визначена *Bulimina elongata* Orb., а у відслоненні №1306 – *Bolivina aenariensis* Subb.

Вище підкременевої пачки у трьох відслоненнях (№1297, 1318, 549) і картувальній св. №49 описані смугасті вапняки (один або два прошарки товщиною до 0,3 м), які тут займають положення нижньокременевого горизонту.

Вище смугастих вапняків розріз олігоцену складений аргілітами сірими та темно-сірими, зрідка зеленувато- і блакитно-сірими, вапнистими і сильно вапнистими (0,1-0,7 м) та пісковиками сірими і темно-сірими, кварцовими і поліміктовими, від дрібно- до крупнозернистих (0,1-0,7 до 1,2 м), алевролітами сірими, шаруватими і хвилястошаруватими, карбонатними (до 0,3 м). Значно переважають аргіліти. У розрізі присутні прошарки мергелів сірих (до 0,3 м). Аргіліти і пісковики містять рештки риб і вуглефікованих рослин.

Вище сіроколірної товщі місцями присутні пачки, складені аргілітами чорними карбонатними грубошаруватими.

Потужність олігоцену імовірно становить понад 500 м.

З метою перевірки висновку про належність палеогену району Перечина до Пенінського покрову розглянемо склад уламків поліміктових пісковиків і гравелітів Пенінського покрову та сусідніх тектонічних структур – Магурського покрову і подгальського флішу. Згідно з дослідженнями чехословацького геолога Р. Маршалко [5], пенінський палеоген відкладався у двох троггах: іновсько-кійовському (північнопенінський) і лобоватому (південнопенінський). Їх поділяла неопенінська кордильєра. Подгальський трог формувалася на південь від лобоватого (їх відокремлювала західнокарпатська кордильєра), а Магурський розміщувався на північ від іновсько-кійовського троггу; між ними знаходилася південномагурська кордильєра. Ці кордильєри постачали у трогги дуже специфічний матеріал. Найбільш суттєвою відмінною грубоуламкових відкладів Пенінського палеогену є наявність брил і уламків верхньокрейдного флішу типу пуховських мергелів і юрських вапняків, відсутніх у подгальському і магурському палеогені.

З огляду на достатньо представницьку кількість аналізів шліфів поліміктових пісковиків і гравелітів з площі Перечин, ми проаналізували їх на предмет співвідношення кластики (вісім зразків з перечинського еоцену і 64 – з Магурського покрову). Виявилось, що всі зразки першого містять 70-90% уламків вапняків, а магурські псефіти – від 0 до 15% (в половині зразків вони відсутні).

На суміжній території Словаччини смуги палеогену на північ і південь від Пенінської одиниці деякі геологи об'єднували під назвою «бенятинський фліш». З цим не погоджувався, зокрема D. Andrusov [8]. Він виділяє між «Зоною скель» і Магурським покровом земплінський палеоген. Від церговського (магурського) палеогену він відрізняється наявністю псефітів з уламками мезозойських порід Пенін, на яких дані палеогенові породи залягають нормально (транстресивно).

Земплінський палеоген стратиграфічно поділяється на карпійську та омбронську серії. Верстви карпійської серії датують середнім-пізнім еоценом. У її складі (прочські верстви, за Лешко [8]) переважають пісковики з прошарками гравелітів і конгломератів із загальною потужністю понад 170 м. Завершує розріз серії горизонт глобігерінових мергелів. Ці верстви є аналогом вульховчицької світи Пенінського покрову Українських Карпат.

У підшві верств омбронської серії залягає пачка чорних аргілітів менілітового типу (30 м) з трьома пластами смугастих вапняків, аналогів нижньокременевого горизонту. Вище лежить аргіліто-піщана кросноподібна товща: аргіліти сірі і темно-сірі з переважно тонкими прошарками звивистошаруватих вапнистих пісковиків і алевролітів. Аналогічний тип олігоцену присутній як у північній, так і у південній смугах палеогенових порід Пенінського покрову району Перечина.

Щодо тектонічної належності південного ареалу палеогенових верств у Словаччині серед геологів немає однастайності. Однак відмічають, що більш південні розрізи характеризуються похилою складчастістю, а північніші – стрімкою і напруженою. За цією ознакою перші можна віднести до подгальського флішу, а другі – до пенінського палеогену.

Висновки. Поблизу м. Перчин Закарпатської області в ході геологічної зйомки були закартовані палеогенові відклади у складі Магурського і Пенінського покровів. Південно-

західну частину палеогену Пенін у 1965 р. С.С. Круглов і С.Є. Смірнов віднесли до палеогену Центральних Карпат (вільшавська світа середнього-верхнього еоцену) [3]. В процесі зйомки 1966-1967 рр. площі Перечин обсяг вільшавської світи був розширений від середнього еоцену до олігоцену. Вивчення і переінтерпретація польових матеріалів попередників показали:

1. Палеогенові відклади району Перечина залягають з розмивом на пуховській світі верхньої крейди Пенінського покрову. Простежується послідовне нарощування всіх ланок еоцену (до покрівлі відділу – горизонту глобігерінових мергелів) та нижніх ланок олігоцену (з підкременевою пачкою і нижньокременевим горизонтом у підшві). Нижньокременевий горизонт на Перечинській ділянці, як і на суміжній території Словаччини, представлений декількома пластами смугастих вапняків.
2. Всі ланки палеогену добре охарактеризовані мікрофауною. Літологічно у відкладах верхнього еоцену, особливо верхньої частини, переважає піщаний матеріал, а в олігоценових – глинистий.
3. Від центральнокарпатського палеогену відклади Перечинської ділянки відрізняє їх участь у насувоуторенні – палеогенові відклади присутні у складі трьох лусок.
4. Від еоценових відкладів Магурського покрову одновікові утворення Перечинської ділянки відрізняються наявністю у псефітах до 70-90% уламків карбонатних порід мезозою (для порід Магурського покрову – 0-15%).
5. За аналогією з іншими ділянками Пенінського покрову Українських Карпат перечинський еоцен повинен позначатись як вільшовчицька світа середнього-верхнього еоцену.
6. Олігоценові відклади Перечинської ділянки на території Українських Карпат аналогів не мають. Тому для них пропонується назва – перечинська світа (P_3 *prch*).

1. *Андрєєва-Григорович А.С.* Схема стратиграфії неогенових відкладів Західного (Центрального) Паратетису в межах України / Андрєєва-Григорович А.С., Грузман А.Д., Іваніна А.В. [та ін.]. // Палеонтол. зб. – 1995. – Т. 31. – С. 8–82.
2. *Венгліньський І.В.* Олігоценові відклади Скелястої зони Українських Карпат / Венгліньський І.В., Бояринцева Н.Я., Жигунова З.Ф., Полонський Б.Т. // ДАН УРСР. Сер. Б. Геологія. – 1968. – № 9. – С. 771-774.
3. *Дабагян Н.В.* Литология и стратиграфия мелового и палеогенового чехла зоны Закарпатских утесов / Дабагян Н.В., Круглов С.С., Смирнов С.Е. // Тр.УкрНИГРИ. – 1965. – Вып. 14. – С. 78-86.
4. *Круглов С.С.* Палеоген зоны Пенинских утесов Советского Закарпатья / Круглов С.С., Смирнов С.Е. // Сов. геология. – 1968. – №2. – С. 25-35.
5. *Маршалко Р.* Палеотектонические реконструкции пенинских и примыкающих флишевых желобов и их субстрата в Восточной Словакии / Р. Маршалко // Материалы XI конгр. КБГА. Литология. – Киев: Наук. думка, 1980. – С. 140-148.
6. *Смирнов С.Е.* Палеоген Мармарошской и Пенинской зон Украинских Карпат / С.Е. Смирнов. – М.: Недра, 1973. – 120 с.
7. *Темнюк Ф.П.* До питання про формування Карпат / Ф.П. Темнюк // Геологія і геохімія горючих копалин. – 1970. – Вип. 2. – С. 23-27.
8. *Andrusov D.* Geológia československých Karpát. Z. III. / D. Andrusov. – Bratislava: Sloven. akad. vied, 1965. – 392 s.
9. *Geologická mapa ČSSR. Méritko 1:500 000 / Odpov. red.: O. Kodým, O. Fusán, A. Matéka.* – Praha: Ustřeni ustav geologicý, 1967.

V. Shlapinskiy¹, D. Machalskiy², L. Khomjak³

IMPROVED DATA ON THE PALEOGENE SEDIMENTS IN PIENINY NAPPE OF THE UKRAINIAN CARPATHIANS NEAR PERECHYN

In 1965 near town Perechyn, Zakarpattia region, the Vulshava suite was observed. It seems to belong to the Central Carpathians Paleogene (Middle-Upper Eocen). In 1967 this suite became larger (Middle Eocen-Lower Oligocene). The authors of this article reinterpreted the previous data based on the predecessors researches. It was established that this Paleogene belongs to Pieniny Nappe, judging by its structural and lithological features. This Paleogene differ from the same age Central Carpathians deposits and those of Magura Nappe by the participation into the overthrust, deposition on the Pieniny Upper Cretaceous deposits and psephites particles composition that prevail mezozoic carbonates. By analogy with other Pieniny areas of the Ukrainian Carpathians and taking into account a part of the Upper Eocene deposits, they must be defined as Eocene Vulkhovchuk suite (with globigerin marls in the top). The Oligocene deposits does not have analogy in Ukrainian Carpathians. It is suggested to name them as Perechyn suite.

Key words: Ukrainian Carpathians, Pieniny Nappe, Central Carpathians Paleogene, Oligocene.

В.Е. Шлапинский¹, Д.В. Мачальский², Л.Н. Хомъяк³

УТОЧНЕННЫЕ ДАННЫЕ ПО ПАЛЕОГЕНОВЫМ ОТЛОЖЕНИЯМ ПЕНИНСКОГО ПОКРОВА УКРАИНСКИХ КАРПАТ В РАЙОНЕ ПЕРЕЧИНА

В 1965 г. в районе г. Перечин Закарпатской области была выделена вульшавская свита (средний-верхний эоцен), которую отнесли к центрально-карпатскому палеогену. В 1967 г. объем свиты был расширен до нижней части олигоцена. Авторы данной статьи переинтерпретировали полевые материалы предшественников. Было установлено, что перечинский палеоген по структурным и литологическим признакам следует отнести к Пенинскому покрову. От разновозрастных отложений Центральных Карпат и Магурского покрова его отличают участие в надвигообразовании, залегание с размывом на верхнемеловых отложениях Пенин и состав обломков псефитов, в которых значительно преобладают карбонаты мезозоя. По аналогии с другими участками Пенинского покрова Украинских Карпат и с учетом присутствия здесь верхнего подотдела эоценовые отложения Перечинского участка должны быть обозначены как вульховчикская свита эоцена (с горизонтом глобигериновых мергелей в кровле). Олигоценовые отложения данного участка не имеют аналогов на территории Украинских Карпат, поэтому для них предлагается название перечинская свита.

Ключевые слова: Украинские Карпаты, Пенинский покров, центральнокарпатский палеоген, олигоцен.

Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України, Львів
Шлапінський Володимир Євгенович
e-mail: vlash@gmail.com

Дочірнє підприємство НАК «Надра України» «Західукргеологія», Львів
Мачальський Дмитро Вікторович
e-mail: dijumast@ukr.net

Львівський національний університет ім. Івана Франка, Львів
Хом'як Леонід Миколайович
e-mail: KhomjakL@I.ua

Стаття надійшла: 12.11.2013